TRAFICOM
Liikenne- ja viestintävirasto

Raskaan kaluston tienkäyttövero

Esa Aaltonen, Traficom

Liikenne- ja viestintäviraston lausuntoon liittyvä esitys eduskunnan liikenne- ja viestintä valiokunnalle 18.1.2019

Eduskunnan liikenne- ja viestintä valiokunta

- Eduskunnan liikenne- ja viestintä valiokunta on antanut Liikenne- ja viestintävirasto Traficomille tilaisuuden tulla kuultavaksi ja antaa kirjallinen asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi raskaiden kuorma-autojen tienkäyttöverosta sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi.
- Tämä esitys tukee ja täydentää kirjallista lausuntoa
- Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki raskaiden kuorma-autojen tienkäyttöverosta. Ajoneuvoverolakia muutettaisiin samalla siten, että N3- ja N3G-luokan kuorma-autoista kannettavaa ajoneuvoveron käyttövoimaveroa alennettaisiin ja veron rakennetta muutettaisiin.
- Tienkäyttöveron toimeenpaneva viranomainen olisi Traficom

Veronkantomenettelyn vertailu: tienkäyttövero vs. ajoneuvovero

Ajoneuvovero		Tienkäyttövero		Vaikutus
Maksuunpannaan rekisterimerkintöjen perusteella automaattisesti lähetettävällä verolipulla. Yrityksillä on mahdollisuus solmia laskutussopimus ajoneuvokantansa verotuksesta.	≠	Tienkäyttöveroa ei laiteta maksuun ilman erillistä ilmoitusta. Tienkäyttöveromalliin ei esitetä mahdollisuutta laskutussopimukseen.	=	Aiheuttaa erityisesti kotimaisille liikenteen toimijoille uusia velvollisuuksia, koska tienkäyttövero ”on muistettava ostaa” yksittäin per ajoneuvo. Tienkäyttöveron lisäksi kompensoitu ajoneuvovero maksettava erillisellä laskulla.
Ajoneuvoveron (sis. Käyttövoimaveron) voi katkaista ilmoittamalla ajoneuvo liikennekäytöstä poistetuksi.	≠	Tienkäyttöverokautta ei voisi katkaista käyttämättömyyden perusteella.	=	Tienkäyttöveron verokausi jatkuisi loppuun saakka, vaikka ajoneuvoa ei käytettäsi. Suoritettua tienkäyttöveroa ei palauteta, tai siirretä hyvitykseksi toiselle ajoneuvolle.
Ajoneuvoveron erääntyminen aiheuttaa käyttökiellon. Jos ajoneuvolla ajaa, on valvonnan seurauksena käytön esto ja sakko.	=	Tienkäyttöveron erääntyminen tai ilmoittamatta jättäminen aiheuttaa käyttökiellon. Seuraamus ajamisesta on 1500 €, jos ilmoitusta ei ole tehty.	=	Vaatisi verovelvolliselta erityisen tarkkaa suunnitelmallisuutta ajoneuvon tulevasta käytöstä sekä tarkkaivaisuutta ilmoitusten tekemisestä.
Ajoneuvoveron käyttövoimaveroa ei suoriteta väliaikaisesta käytöstä.	≠	Tienkäyttöveroa kannettaisiin koe- ja siirtokilpiä käytettäessä.	=	Vaikuttaisi ajoneuvokauppaan ja ajoneuvojen varusteluun, joissa koekilpiä ja siirtotunnuksia käytetään.

Tienkäyttöveron toimeenpanon alustava aikataulu ja sisältö lyhyesti

Liikenne- ja viestintäviraston näkemyksen mukaan liikenteen verotuksen tulisi toimia ”yhden luukun-periaatteen” mukaisesti.

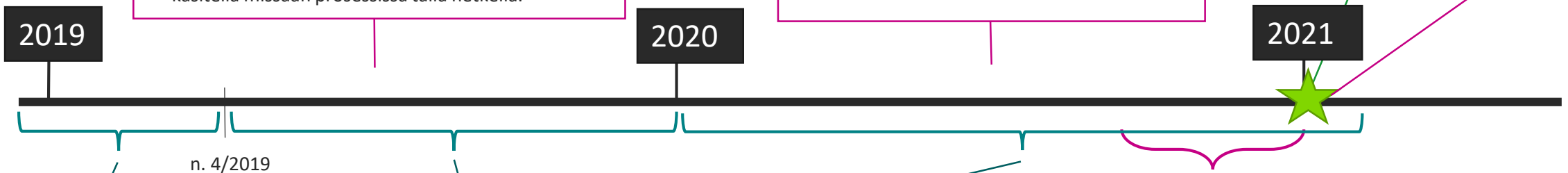
- Tienkäyttövero käytännön toimintamalli tulee suunnitella huollella ja sovittaa nykyiseen sähköiseen palvelukonseptiin niin hyvin kuin mahdollista.
- Tavoitteena on luoda mahdollisimman selkeä malli, koska tienkäyttöveroon liittyy sanktiota.
- Erityisesti valvonnan suunnitteluun kiinnitettävä huomiota, koska ulkomaisia rekisteritunnuksia ei käsitellä missään prosessissa tällä hetkellä.

Koska tienkäyttövero on erilainen kuin ajoneuvovero, vaatii se uuden järjestelmän ja omat sähköiset asiointipalvelut.

- Ajoneuvoveron järjestelmää ei voi hyödyntää
- Sähköisen asioinnin uudet palvelut, joiden tuettava useampia kieliä
- Valvonta/tietopalvelut: Ulkomaiset rekisteritunnukset ja tienkäyttöveron maksamattomuus
- Kustannusarvio 600000 – 800000 €
- Vaadittava toteutusaika noin 9 -12 kk vuosi

Laki voimaan 1.1.2021

Ajoneuvoveron kompensaatio jälkikäteen

Esiselvitysvaihe:
- Toimintamallin kuvaaminen
- Projektin scopen tarkennus
- Resursointi
- Budjetointi

Suunnitteluvaihe:
- Projektisuunnitelman tarkennus
- Riskienhallinta
- Konseptointi ja tarkempien sääntöjen määrittely
- ICT-toimittajan valinta
- Valvonta erit. sidosryhmät (poliisi/raja tulli)

Toteutusvaihe:
- Uusi Tienkäyttövero-järjestelmä
- Sähköiset asiointipalvelut
- Tietopalvelut
- Ajoneuvoveron uudet veroperusteet ja kompensaatio
- Neuvonta/ohjeistus
- Viestintä

- Viestintä toimijoille (kotim./ulkom.)
- Tietojärjestelmän ja prosessien tulisi olla valmiina noin 1-3kk ennen, jotta asiakkailla olisi mahdollisuus ilmoittaa hyvissä ajoin etukäteen alkuvuoteen 2021 kohdistuvia tienkäyttöveroja.

Siirtymäsäännöksestä

- Esityksen mukaan tienkäyttöveroa kompensoitaisiin kotimaisille toimijoille alentamalla käyttövoimaveroa N3- ja N3G-luokan ajoneuvoilta. Käyttövoimavero maksuunpannaan etukäteen 365 päivän verokaudella. Tämä tarkoittaa, että ehdotetut muutokset käyttövoimaveron perusteisiin aiheuttavat lain voimaantulon yhteydessä oikaisun jo maksuunpantuun veroon.
- Kyseisen muutoksen osalta esityksessä todetaan seuraavaa: *Jos päiväkohtaista veroa on kannettu ennen tämän lain voimaantuloa vuoden 2021 veropäiviltä enemmän kuin tässä laissa säädetään, Liikenne- ja viestintävirasto palauttaa liikaa maksetun veron verovelvolliselle ilman hakemusta. Palautukselle ei makseta korkoa.*
- Liikenne- ja viestintävirasto ehdottaa, että kyseistä kohtaa muutettaisiin seuraavasti:
- *Jos päiväkohtaista veroa on kannettu ennen tämän lain voimaantuloa vuoden 2021 veropäiviltä enemmän tai vähemmän kuin tässä laissa säädetään, Liikenne- ja viestintävirasto voi oikaista voimassa olevaa verokautta. Oikaisun johdosta syntyvälle palautukselle ei makseta korkoa 52 §:n mukaisesti.*
- Kyseinen muotoilu mahdollistaisi liikaa suoritetun **veron hyvittämisen seuraavalla verolipulla tai korotetun veron kantamisen oikaistulta verokaudelta**. Kyseinen menettely olisi esityksessä ehdotettua muotoilua asiakasystävällisempi, koska asiakas ei olisi velvollinen ilmoittamaan pankkiyhteyksiään saadakseen mahdollisen palautuksen ja liikamaksut voitaisiin huomioida automaattisesti seuraavalla maksuunpanolla ajoneuvoverolain (1281/2003) 31 §:n mukaisesti, eikä sanamuoto velvoittaisi Liikenne- ja viestintävirastoa erilliseen palautukseen.

Kiitos!